

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 150 Lei
Pe trei luni . 75 Lei
Lunar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

Gazetarul ardelean de altădată

A fost....

Și-a avut vremea lui de muncă, de sbucium, de luptă, de mizerie — nu de glorie, nici de răsplată... cel puțin postumă.

A renunțat la gloria proprie pentru a o face pe-a altora. Trebuiau idoli, și i-a creiat — pentru alții și pentru izbândă. Și, ades, divina, necesara minciună a prins.

A fost un soclu tare pentru statuetele cari nu i-se potriveau întotdeauna: a fost zidarul aspru, anonim, al palatelor gălăgioase în care se înbuibă trândava ziua de astăzi.

În luptele românești din fosta Ungarie, a fost avantgarda dâră și curajoasă, flămânda trupă de sacrificiu, îmbătută, în ceasurile marilor jertfe, cu amestecul vin al nădejților.

S'a oșilit zi de zi în redacții, cu jandarmul la spate, și în telnițele ungurești, pentru a sfârși în spital ori în casa de nebuni.

A fost paria societății românești ardelen... Omul care trăia pentru alții, cărja puternică a politicianilor greoi și sătui.

Unde a dispărut acest boem simpatie, acest idealist incorrigibil?

A murit... și nu trebuia să moară...

A arat adânc înțelinatul ogor ardelen și l'a semănat, pentru ca să se hrănească cu fărmituri dela mesele vremii de-atunci.

Și nu s'a revoltat... S'a măcinat încetul cu încetul, în tăcere... Avea un ideal — și mergea ca un halucinat spre el...

Trecând astăzi pe lângă palatele foștilor beliduci, pe lângă sedentarii luptelor noastre din trecut, ne oprim în fața mormântului uitat al gazetarului ardelen de altădată, acest „soldat necunoscut” al sufletului și scrisului românesc, mort eroic, în lupta de desrobire a Ardealului, și așezăm pe mormântul lui, profanat de atâția comitagi ai condeiului, cununadu cerii-aminte și-a recunoștinței noastre veșnice.

Masacrele creștinilor la Constantinopol

Ultimile știri sosite ministerului nostru de externe anunță, că la Constantinopol a început masacrarea populației creștine, de către populația musulmană, organizată și înarmată de kemaliști.

Toate țările aliate trimis în grabă vapoare la Constantinopol, pentru a transporta pe refugiați.

Gavernul nostru va trimite deasemenea un vas la Constantinopol pentru a salva pe creștinii în primejdie de moarte.

Ardealul să-și serbeze Unirea.

Se apropie 1 Decemvrie, zi în care ardelenii, însuflețiți de dorul de a se vedea scăpați de jugul străin și de a se ști odată liberi, au votat la Alba-Iulia unirea necondiționată a tuturor românilor din Transilvania, Banat și țările ungurene la patria mamă.

Măreția acestui act nu poate fi anihilată de ordinul fostului guvern ca toate unirile să fie serbate în aceeași zi.

Nu trebuie să trecem așa ușor peste însemnătatea acestei sfinte zile pentru că, tineretul ardelen de azi și de mâine, serbând această zi, să învețe și să știe calvarul îndurat de părinții, moșii și strămoșii lor pentru îndeplinirea acestui act măreț al unirii tuturor românilor.

Cu atât mai mult suntem de părere ca această serbătoare să se țină, cu cât Ardealul ține să dovedească lumii întregi că știe să se înalte deasupra tuturor intrigilor politice și socotește de zi sfântă ziua de 1 Decemvrie 1918.

Priviti, Bucovina, care și-a serbat cu deosebită pompă aniversarea zilei de 11 Noemvrie 1918, ziua unirii cu patria mamă, în prezența dlui ministru I. Nistor și a tuturor autorităților superioare civile și militare.

Rugăm, deci, ca autoritățile orașului și județului Arad, să ceară autorizarea, locului în drept, de a se serba și de a se da un deosebit fast serbărilor Unirii Ardealului, mai ales aici în Aradul așezat la marginea de apus a țării.

De cât să ne pogram unii pe alții, regăteni și ardeleni, este mult mai frumos, mai bine, mai românesc și mai înălțător, să uităm micile dușmăni ce nu ne onorează și să chemăm la serbările unirii Ardealului, să se bucure cu noi împreună, pe toți cei ce simt românește și mai ales pe cei ce au pățimit pentru marea idee a unirii tuturor românilor sub un singur rege.

I. D.

Pentru Domnu Hristos.

Era în săptămâna patimilor...

În fața unei prăvălii, — la ușa căreia atârnavau galbene lumânări de ceară, înșirate după înălțimea lor, — o femeie desculță și aproape bătrână da târcoale mai bine de un ceas, aruncând priviri furisate în dreapta și în stânga. De câte ori imbulzeala creștea lângă prăvălia tixită de musterii — țărani și orășeni — cari se grăbeau să-și facă târgușel pentru sfintele sărbători ale Paștelui, ea își jutea pasul, se apropia tiptil, și, după ce sta un moment cu ochii ațintiți la șireagul de lumânări, făcea o mișcare sfioasă ca și când ar fi voit să întindă mâna, dar jute își lua seama și pleca înainte cu pași și mai grăbiți. Acum, s'a oprit la câțiva pași de prăvălie, și a rămas acolo îndobitocită, cu ochii în pământ, fără să mai știe pentru ce a venit, fără să mai simtă că mulțimea trecătorilor o imbrâncea din toate părțile.

Dar când din înălțimea clopotnițelor, începu să se reverse dangătul tânguitor, femeia se smuci din toropeala în care căzuse, pe când în privirea-i istovită trecu o rază de energie. Cu pași siguri se apropie de ușa prăvăliei, și fără teamă că ar putea s'o vadă cineva, întinse mâna, desprinsă cu multă băgare de seamă o lumânare mică, — cea mai mică din șirag, — și fără s'o mai ascundă, luă drumul înainte, cu privirea de lunatică, cu urechile plecate la sunetul clopotelor.

— Hoată!... Hoată!... Puneți mâna pe hoată! — strigă în urma ei, vocea puternică a unui om voimic cu capul gol, cu mâinile ridicate.

Trecătorii însă, nu știau pe cine se puie

mâna, căci nu vedeau pe nimeni fugind înaintea lor.

Ca și când n'ar fi auzit strigătele din urma ei, ca și când hoția pe care o săvârșise era o datorie sfântă, femeia își urma drumul, nepăsătoare și tăcută. Când simți la spatele ei o respirație șuerătoare, și când văzu întinzându-se pe trotuarul alb, umbre negre de brațe amenințătoare, sări cu usurința unei capre selbatice până în mijlocul drumului unde, multumită imbulzelii, scapa din ghiara urmăritorilor ei.

Dar, a trebuit să fie alții cari s'o vadă!

Când ajunse pe o stradă lăaturalnică, și când se credea scăpată de orice urmăritor, deodată auzi răsunând un fluierat ascuțit care o săgetă, dureros, în creier și în inimă. Întorcând capul cu spaimă, se văzu urmărită de o ceată întreagă de oameni cari, nu știu când și de unde, se adunaseră atât de jute.

— Uite o!... Uite o!... — strigă un băiat de cizmărie, îndreptând spre fugară, gheata pe care o ducea, șuerând în mână.

Cu ochii holbați, făcând gesturi mari și selbatice, oamenii din ceată începuseră să strige:

— Puneți mâna, mă!... Hoată!... N'o lăsați!...

Niste lucrători pavagii, cari tocmăi se nimeriseră să repare, pe acolo, strada, auzind asmuțurile hăitasilor, lăsară lucrul și cu totii se luară după nenorocită. Unul din ei, în grabă cea mare luase și târnăcopul cu care desgroa pietrele, și îl învârtea în aer, strigând cu mulțimea:

— Puneți mâna!...

În albastru limpede al primăverii, vibrau cu intensitate asurzitoare clopotele care, prin dangă-

tul lor metalic, se chinuiau par'că să trezească în sufletele și inimile creștinilor credința pentru martirul omeniei...

Gonacii isbutiră să se apropie de vânatul lor ale cărui puteri se sfleiseră cu totul.

O mână mare se și întinse, cu ghiarele deschise, gata să apuce, ca într'un clește, prada care tremura ca mlada de salcie tremurătoare.

Dar, ca prin minune, femeia își recăpătă puterea: în fața ei stătea mare deschisă ușa unei biserici. Sburând, aproape, peste treptele sfântului locaș, femeia, se făcu nevăzută în umbra liniștită și primitoare a măreții clădiri.

Ceata se opri amenințătoare, cu pumnii ridicați, cu ochii fulgerători, cu dinții scrâșnind.

În ușa bisericii, se arată, sfântă fata unui bătrân preot.

— A furat! — sfintia ta, — zise sergentul, strângând cu putere mânerul tesacului.

Preotul le făcu semn să aștepte, și se întoarse în biserică.

Ptită într-o strană, cu ochii tintăla la altar, hoța sta nemiscată. Pe buze îi tremura o rugăciune stranie.

De ceară părea mâna ei uscată în care par'că se întepenise lumânarea de ceară.

— Ce ai furat păcătoaso? — o întrebă preotul cu vocea aspră.

— O lumânare, pentru domnu nostru Hristos!...

— Scotă!... Pleacă de aci, că necinstești locașul Domnului!... Au, doară nu știi, că Domnul a zis: să nu furi!...

Și, sfintia sa o dădu pe mâna judecării omenest.

AL. CAZABAN.

Prețul unui exemplar 1 Leu 50 bani.

Brumarul.

Brumarule,
Hoțnarule,
Cu oi țigăi de nori,
Din plășuri te cobori:
Cu oile,
Doinind de jale;
Cu ploile,
Vuind pe vale;
Cu turmele,
Din biei pocnind;
Tot vestejind;
Cu brumele,
Cu caprele
Dalbe,
Omăturile
Albe.....
Cu iezi
Sburdalnici,
Cu fulgi
Săgalnici".....

Brumarule,
Dojnarule,
Din plășuri te cobori
Cu oi țigăi de nori:
Cu cârdurile,
In viers de fluier:
Cu vânturile,
Doinind în șuer....
Sărmanule,
Ciobanule,
Tu cât trăiești.
Doiniești:
Și zi și noapte
Suspina
Fluerul:
Iar vântu 'n șoapte
'Tîngănă
Șuerul.....
Doiniește buciumul
Suspina vâile
Și-ti plânge sbuciumul
Pe toate căile!.....

I. BUZDUGAN.

Știri teatrale.

Sâmbătă seara se va reprezenta la Teatrul Orașului piesa „Năvălirea Tatarilor” (Tatárjárás) în rolul locotenentului de rezervă Wallenstein va joaca răsfățatul comic al publicului arădan, d. Alfr. Gyöző.

Sâmbătă noaptea, se va reprezenta piesa „Morfium”, noutatea senzațională a teatrului „Renaissance” din Budapesta. În rolurile principale vor juca: Kalman Sári și Sig. Sipos.

Duminecă noaptea, se va reprezenta „Barza”, captivantă comedie americană. În rolurile principale: Ghizela Gyergyel, Medy Harmat, Javor și Darvas.

Duminecă după masă, drama „Peștele roșu”, reprezentație pentru tinerime, iar seara, drama „Mânzul sarg”.

Chestiuni școlare.

De curând un ordin al Ministerului de instrucție din București, pune în vedere școalelor de stat, ca ora să fie de 60 minute.

Nimeni n'ar fi în contra acestui ordin dacă împrejurările locale ne-ar permite să-l executăm.

Ce vor face însă cei, aproape 500 elevi, cari călătorește cu diferite tremuri spre casă, dacă orașul va ține până la 1.40 sau 4.20 în cazul orarului după amiezii?

Vor fi nevoiți să se retragă din școală, deoarece nu este interesul Ministerului și românismului, să piardă numai în județul Arad 1/3 din doritorii de cultură pentru un nimica de 10 minute.

Rugăm pe această cale, Onor. ministerul instrucției publice, de a menționa special pentru Arad orașul de 50 minute ora, pentru că atât din punctul de vedere pedagogic, pe care nu vrem să discutăm aici, cât și din punctul de vedere etic, noul orar mai mult păgubește decât a-

Un domn inspector la fața locului se va convinge de adevărul spuselor noastre.

Indec.

Lucrările comisiei pentru reforma constituției

Comisia constituantă întrunită ieri după amiază, a continuat discuția în chestia bisericească.

Mitropolitul primat, Miron Cristea, luând cuvântul, a cerut organizarea autonomă a bisericii. Prin legea clerului dela 1890 biserica a fost lipsită de toate mijloacele pentru a susține interesele bisericești și culturale.

La noi, chiar în Semănare, autoritatea laică are mai multă influență ca biserica. Biserica ortodoxă trebuie să fie de-acum stăpână pe viața ei internă, nu ca azi, când inima ei e la Ministerul cultelor.

Mitropolitul primat înțelege ca Statul să aibă drept de control asupra bisericii și biserica să lucreze conform legilor țării, dar cât privește viața internă, biserica trebuie să se administreze singură.

În acelaș sens a vorbit și episcopul Vartolomei Stănescu.

D. Vintilă Brătianu e contra termenului de „autonomie”, care are un înțeles medieval. Dar e de părere să se dea bisericii mijloacele necesare îndeplinirii scopurilor ei morale și culturale.

D. C. Banu e de asemenea contra autonomiei care ar putea fi înțeleasă greșit.

Ministrul cultelor arată că, dacă i-se dau bisericii mijloace și înfățișare și biserica ortodoxă trebuie să-și ia anumite obligații. Să se asigure bisericii libertatea de acțiune, dar drepturile statului să fie respectate.

D. C. Dissescu s'a declarat hotărât contra autonomiei care nu e în tradiția bisericii ortodoxe. Să i-se dea bisericii administrarea averilor, dar nu autonomia. Chiar Constantin cel Mare, întemeietorul bisericii, își rezervase dreptul de control.

S'a reluat apoi discuția asupra obligativității benedictiunii religioase la căsătorie.

Di N. Bălănescu a susținut textul vechi conștiinței, care prevede obligativitatea.

Di I. Ioanțescu a arătat că e de prisos să se mențione un text mort, prin jurisprudențele Curții de casatie, care a recunoscut valabilitatea căsătoriei civile. Menținerea textului ar însemna redeschiderea chestiunii transgate de Casatie și ar provoca o întreagă serie de procese.

De aceeași părere a fost și d. Sassu.

Cum însă majoritatea comisiei era contra s'a hotărât menținerea actualului text.

Vorbe înțelepte.

„Munca în sine nu e de ajuns, și fiecare trebuie să pue pe lângă munca din care trăiește, o muncă socială. Fără muncă socială, nu există adevărată morală, fie că munca ar fi publică, fie tălmăcită cu modestie”. (Dr. Forel).

„E o datorie când cineva crede că posedă o parte de adevăr, de a căuta să-l răspândească, de a se pune în slujba lui, de a nesocoti interesele personale, ambiția, vanitatea, de a stăruia fără sovărire, fără a da vre-odată înapoi, de a-și cinsti însuși doctrina, de a o slăvi prin purtare, de a se identifica cu cauza ce a îmbrățișat, și de a fi purtare gata s'o susție, s'o apere, să se jertfească pentru ea”. (I. Simon).

„Dacă cineva vede un lucru drept și nu-l practică, săvârșește o miselie”. (Confucius).

„Legea vieții, nu-i numai legea individului și a speciei, e și legea generală, universală, din care porcede solidaritatea individului și a speciei cu Universul. Asa dar, pentru a nu înfrânge legea supremă a existenței sale, omul trebuie să vegheze la conservarea, la dezvoltarea și la echilibrul vieții sale proprii. Dar legea meritelor sale fiind de a concura la cea mai mare sumă de viață cu putință, nu-i de ajuns pentru el de a lucra pentru sine. El trebuie să lucreze și pentru întreținerea, dezvoltarea și echilibrarea vieții semenilor săi, și a tot ce-l înconjoară în natură. Aceasta-i tina vieții omenești, aceasta-i progresul. Aceasta-i dezvoltarea vieții generale pe pământ, care concurează la întreținerea și la echilibrul vieții universale, care-i fiecare individualitate îi este tributară. (Godin).

Gruparea „Poesis.”

Gruparea „Poesis” din București reluându-și activitatea începută anul trecut, va oferi publicului bucureștean, o serie de conferințe, care se vor analiza operele celor mai reprezentativi scriitori, încercând a da astfel o ochire generală asupra ideii umanitariste în literatura universală.

Ciclul va începe la 25 Noembrie în amfiteatrul Fundației Carol I. Va vorbi cel dintâi dl. Ioan Marin Sadoveanu despre opera lui Jean de la Fontaine. A doua prelegere urmează în sara de 2 Decembrie, ora 9, când dlul Emil Panaitescu profesor la universitatea din Cluj, va amănunți din același punct de vedere opera lui Rabindranath Tagore.

INFORMAȚIUNI.

Românii macedoneni au adresat o plângere Societății macedo-române, rugându-i să intervină pe lângă ministerul instrucției pentru a reveni asupra măsurii de a lichida orice mișcare culturală românească în Macedonia sârbă permittând în Grecia și Albania puținul personal didactic și lăsând ținutul fără școli românești.

În Albania și Grecia școlile nu s'au deschis până azi, iar institutorii se găsesc în cea mai meagră mizerie.

D. profesor I. Dimitriu a luat inițiativa trimiterii unui membru la Ministerul de finanțe pentru a se acorda și funcționarilor de stat din Arad sporul de scumpete de bază de 400 lei în loc de 300 lei.

Dnii funcționari sunt rugați a trimite la redacția ziarului, Strada Românilor nr. 1-a, tablelouri cari să cuprindă numărul funcționarilor fără copii, cu un copil, și cu doi și mai mulți copii, ca să se poată calcula suma ce trebuie adăugată în buget.

Hayimi Hoshj, mare industriaș japonez, care acum doi ani a dăruit Germaniei 100.000 yen pentru cercetări științifice, a făcut de curând Germaniei, în acelaș scop, o nouă donație. Această donație se ridică la suma de 340 milioane de yen.

Faimosul colonel italian Romanelli a sosit la Budapesta.

Guvernatorul Siriei, generalul Gouraud își va înainta demisia. În locul lui va fi numit, după toate probabilitățile, Franklin Bouillon.

După o știre din Moscova, Bela Kuhn, care n'a înnebunit încă, după cum se spunea, a fost numit președinte al secției maghiare din internaționala III. Internaționala III-a a hotărât să institue la Wladivostok o comisie specială care va avea misiunea să conducă propaganda comunistă în Japonia, China, Indo-China și Australia.

Miliardarul german Hugo Stinnes își va întinde tentaculele și în Jugoslavie. La Zagreb se înființează un sindicat pentru acapărarea minelor și zăcămintelor metalurgice din statul vecin.

Direcția generală a regiei monopolurilor Statului a comunicat presei o serie de date, căutând să arate că lipsa sării din București se datorește speculei ce o fac debitanții. Dacă e așa, de ce nu li se aplică sancțiuni?

Cele 230 mii ouă confiscate dela comerciantul Farkas Rosenberger, descoperit ca acaparator de păsărilor dela parchetul Arad, d. Dobrovici, au fost date oficiului de aprovizionare al orașului.

Comerciantul prins ca acaparator a declarat că numai 100 mii ouă sunt proprietatea sa, alte 100 mii sunt ale fraților Popper din Sănnicolaul-mare, iar restul de 30 mii ale societății Mercur din Arad.

Cauza comerciantului acaparator se va judeca luni de către comisia pentru înfrânarea speculei.

Pe seama ministerului de război s'a deschis un credit de 3 milioane 50 mii lei, pentru vasele diviziei de mare.

Joi, după masa a sosit la Arad P. S. Sa episcopul Al. Nicolescu al Lugojului. În gară a fost întâmpinat de părintele protopop Iosif Popa și un mare număr de credincioși.

Seara a avut loc la „Crucea Albă” în onoarea P. S. Sale o cină comună. La orele 11 Prea S. Sa a părăsit Aradul, plecând cu acceleratul spre Vulcan în județul Hunedoara, unde să va face Duminecă, 19 Nov., sfințirea noii biserici.

x Dr. DUMITRU MEMETE, medic-șef la Policlinică, specialist în boale de piele genito-urinare și venerice. Laborator pentru analize de sânge. Consultează zilnic între 2—6 ore în str. Moisa Nicoară (Petőfi) nr. 11.

x Pentru ateleul de țesătorie al R. Fem. R. din Arad, se caută lucrătoare. Se angajează și fete de la vârsta de 12 ani. Leafă după învoială. Adresa: Dna Adriana Ispravnic, Bulev. Ferdinand nr. 4.

„Ungurii cari se deșteaptă”

Prinderea unui ofițer ungur spion

Ungaria de astăzi, așa cum este, paralizată și oarbă, ca orice jigodie neputincioasă, mărșă și ea printre uluci, căutând cu gura-i foanță și plină de balele turbacuni, să muste pe toți vecinii care-și văd liniștiți de calea lor.

Și când această jăvră răioasă mai visează și câte un vis urât, văzându-se fără putere, începe să schelădească și să se vaete străinătății că o persecută și că o amenință vecinii. După ce nu face nimic altceva decât să se plânga în apăsătoare nedreptăți și că o nedreptătină, ne spune necontenit că i-am „furat” Ardealul și ne blestemă că i-am intrat în cotet, fără să recunoască nici azi, că Ardealul este românesc și că noi când am mers la Budapesta, n'am făcut nimic altceva decât am desfăcut-o din sgarda și lanțul cu care o legase Bela Kun.

S'a întâmplat zilele acestea — de altfel cum se întâmplă aproape regulat — un caz care vorbește destul de lămurit de ce gânduri este animată Ungaria și când e vorba de noi și de ce este capabilă.

Un deștept ofițer din armata „ungurilor care se deșteaptă”, a trecut granița la noi cu gând să spioneze.

Când a văzut că poate fi prins, a încercat să tragă focuri de revolver în grănicerul nostru, dar cum lune proverbial, cum e turcul și pistolul, cum a fost Ungaria așa a fost și revolverul, cartușele nu s'au prins.

Când i-a vâjeit însă pe la ureche glonțul din pușca grănicerului valah, deșteptul nostru ungur din armata „ungurilor care se deșteaptă” a ridicat mâinile în sus, a căzut în genunchi și a început să se roage pentru mare. Cercetat cu deamănuntul între altele, a declarat că e venit să spioneze, că Ungaria plănuiește „războiul” și câte alte aiureli cari numai într-o țară cu îneca bolnavă pot să mai trăiască.

În vorbă în vorbă acest domn ofițer unguresc care se deșteaptă, a început să spună cum stau lucrurile în țara.

A spus cum se fac la Budapesta progromurile împotriva evreilor, a spus că Ungaria o duce greu de bine ale gurei, că n'au lemne, și câte alte realități te-ți storc milă și lacrimi, și după aceasta a mai spus — și stim și noi precis — că soldații „unguri care se deșteaptă” precum și acei din armata lui Horthy, nu mănca, că hainele de pe ei sunt numai sdrențe, n'au ghetă în picioare și vezi, doamne din moment ce trimite spioni peste frontieră, ar cam plănuia să încească război împotriva tuturor vecinilor plecând în batalie desculți și goi ca surdii cu urloa la vânt. Ai tăi sunt doamne și înțelepți și nebunii, dar e la grea pedeapsa pe care i-o dai paralizicului când începe să se creadă atlet și luptător.

Serată muzicală.

Astăzi, Sâmbătă (18 Noiembrie) la orele 8 și jum. va avea loc în „Palatul Cultural” o serată de gece și arii. Va cânta dna Geni Opre, cu concursul Ion Bing și dr. Carol Szele.

A patra încercare de evadare a spărgătorilor dela frații Kornis.

Primul procuror a cerut transferarea lor într'un alt penitenciar.

Autorii temerarei spargerii dela frații Kornis Bodnar Talay Menyhért, Gallovich și complicele lor agentul Stern, cum se știe, își împlinesc pedeapsa în penitenciarul din Arad.

În zilele trecute acești bandiți au încercat pentru a patra oară să evadeze și numai mulțumită dispozițiilor riguroase de precauție luate de primul procuror d. Mecușescu, care dela prima vedere constatare că are de a face cu cei mai temerari bandiți, cari în anume momente nu și-ar face scrupule de conștiință, chiar comitând omor, numai pentru a-și duce la îndeplinire planurile de răufăcături.

Prima evadare Bodnar și tovarășii au încercat-o a o duce la îndeplinire spărgând perețele penitenciarului.

La a doua încercare de evadare bandiții proiectaseră să omoare gardistul de pază, iar pentru a treia oară ei plănuiră evadarea cu ocazia preumblărilor celor arestați, tot prin amorțirea sentinței ce-i păzea.

Vigilența cu care erau supravegheați le-a zdărnicit însă executarea planurilor de evadare, descoperite la timp.

În zilele trecute a fost descoperit un nou plan de evadare.

Cu ocazia schimbului de haine s'a găsit în buzunarul unuia dintre bandiți o scrisoare adresată mamei lui Talay care sosise dela Budapesta la Arad, împreună cu alte două rudeni a condamnaților.

Bandiții cereau rudelor lor, în aceste scrisori, să le facă sarmale cari să le fie trimise într-o coră cu fundul dublu, ascunzând în aceasta revolvere, cartușe, pile, pumnale și alte unelte, iar în sarmale sfocă, cu ajutorul căreia să poată coborî dela etajul penitenciarului.

În urma descoperirii acestui nou plan de evadare primul procuror, d. Mecușescu, s'a adresat Curții de apel pentru transferarea bandiților într'un alt penitenciar.

Asasinate în județ.

Se comunica din Sânleani că în seara zilei de 12 Noiembrie la jocul popular ce a avut loc în aceea seară, țărânul Ștefan Borchici a fost jâgărit în tumultul ce s'a produs în urma unei certe iscate între tinerii dansatori.

Pumnalul a pătruns în inima victimei cauzându-i moartea imediată.

Autorul reușise a rămâne necunoscut câteva zile, în urmă însă el a fost descoperit. El se numește Iosif Bimbo și a fost înaintat azi parchetului Arad.

Alaltăieri după masă tânărul Horia Cărilăș a fost găsit într'un lac de sânge pe-o stradă a Curții eiului.

Jandarmeria urmărind cazul a arestat pe țărânii Ilie Petru, fii acestuia Petru și Ioan și pe Ioan Opreșescu, cari în urma unei certe cu Florea Cărilăș, au tăbărit asupra acestuia și l'au lovit cu cuțitele, lăsând apoi victima în mijlocul străzii. Toți patru au fost înaintați parchetului Arad.

Starea lui Horia Cărilăș e îngrijitoare, donă din cele 9 lovituri de cuțit constatate de medicul chemat în ajutor, sunt foarte grave.

Gravele evenimente din Grecia.

DI Duce a comunicat apoi că la Atena, consiliul de război extraordinar intenționează condamnarea la moarte a miniștrilor Constantinești din cabinetele Gumaris și Kalogeropoulos.

Guvernul englez a protestat energic la Atena cerând suspendarea procesului. În caz că și celelalte guverne aliate vor urma demersul Angliei și guvernul nostru se va alătura la acest protest.

Inlesnirea eliberării certificatelor de apartinere.

Primăria orașului, spre a inlesni eliberarea certificatelor de apartinere va publica în numărul viitor al Monitorului orașului Arad, condițiile ce trebuie de îndeplinit de către aceia cari cer recunoașterea dreptului de apartinere în Arad sau liberarea de certificate de apartinere.

Cererile pentru obținerea dreptului de apartinere în Arad se vor adresa către Ministerul de interne și vor trebui să scrie în limba Statului sau dacă sunt înaintate într-o altă limbă trebuie să li-se alăture o traducere legalizată. De asemenea trebuie să fie scrise în limba statului și certificatele în baza cărora se cere dreptul de apartinere.

La cereri se vor alătura extractul de naștere al petiționarului, al părinților și membrilor familiei acestuia; extras de căsătorie, buletinul nr. 2 eliberat de biroul populației, certificat de moralitate și avere dela primăria comunei, de unde a venit petiționarul, iar dacă domieșiază de mai mult de un an în oraș, în acest caz va înainta și certificat de moralitate și dela poliția de stat și certificat despre averea pe care o are pe teritoriul orașului, certificat de cetățenie.

Aceia cari cer certificat de apartinere în baza domieșiei mai îndelungate în oraș sau în baza nașterii în oraș va înainta aceleași acte și certificate în care să se arate în ce localități a domieșiat dela naștere până în prezent și ce profesiune a practicat și dacă a contribuit la sarcinile publice (impozite).

Acei cari cer o copie a hotărârii prin care i-s'a recunoscut apartinerea, vor arăta în cererea sa numărul și data acelei hotărâri și vor alătura buletinul nr. 2 eliberat de biroul populației, dovedind că n'a obvenit nici o schimbare în situația lor de apartinere.

La cererile pentru minori sau soție, în baza dreptului de apartinere al părinților sau bărbatului se vor alătura certificatele de naștere al minorilor respectiv certificatele de căsătorie, buletinul nr. 2 dela biroul populației și numărul hotărârii în baza căreia se dă dreptul de apartinere.

Cererile de copii de pe certificate de apartinere eliberate cu mai mult de 4 ani în urmă se vor considera ca cereri noi de apartinere, intru cât se va examina de către ministerul de interne dacă n'a obvenit vre-o schimbare în situația de apartinere a petiționarului.

Bursa.

Zürich 17 Nov. (deschidere) Berlin 00850. New-York 54425, London 2432, Paris 3770. Milano 2565, Praga 1740, Budapesta 02250, Agram 215, Varșovia 00350, Viena 00073, Cor. stampilate 00075.

București, 17 Nov. Deize: Paris 1080, Londra 708, New-York 160, Italia 720, Elveția 29, Parga 508, Viena 2190, Berlin 220, Budapesta 650. Valute: mărci 280—285, leva 103—104, lire otomane 80—82, funți sterline 700—715, franci francezi 1090—1095, franci elvețieni 2950—3000, lire italiene 685—690, drahme 405 până în 410, dinari 235—240, dolari 159—160, napoleoni 570—575, coroane austriace 25—26, coroane ungare 625—650, socol 500—510, mărci poloneze 125—130.

Situația la Constantinopol.

CONSTANTA.— Călătorii sosiți la Constanta spune că relațiile între aliați și între kemaliști sunt foarte încordate. Zilnic se săvârșesc atentate la viața ofițerilor aliați. Autoritățile militare alateate au luat toate măsurile pentru sufocarea eventualelor turburări.

Exportul cerealelor și evenimentele din Orient.

BUCUREȘTI.— În urma evenimentelor din Orient exportul cerealelor din portul Constanta a fost suspendat de câteva săptămâni. Aproape 300 vagoane de cereale sunt depozitate în port și exportul lor se așteaptă.

Redactor responsabil: LAURENTIU LUCĂ
Cenzurat: Dr. MAGER.

Cețiți și răspândiți

„SOLIDARITATEA“

ZIAR INDEPENDENT

Cel mai bun ziar românesc din Arad.

S'a deschis

Tutungeria ,OCTOGO

proprietar Lt. Col. ȘANDOR VALERIU, Invalid de

Bulevardul Regina Maria, în fa

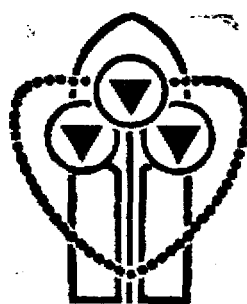
Cafenelei Orășanească.

Ziare românești, timbre postale și fi
timbre uzate și neuzate pentru filatelis
asortiment bogat și variat.

CEL MAI MODERN INSTITUT TIPOGRAFIC DIN ARAD

TIPOGRAFIA CONCORDIA

SOCIETATE PE ACȚII. ARAD, STR. ROMÂNULUI 1a

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate și patrie
ca: mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de văr-
sat clișee precum și cu cele mai moderne litere, primește spre execu-
tare tot felul de opuri, reviste, foi, placate, registre, tipărituri pentru
autorități, bănci și societăți, precum și invitații pentru logodnă, cununie
și pentru petreceri. Anunțuri funebre se execută cu cea mai mare urgență.
Serviciu prompt.

Prețuri moderate.